

ЗАКОН УКРАЇНИ
«Про особливості управління юридичними особами
окремих організаційно-правових форм,
учасниками (засновниками) яких є територіальні громади,
районні, обласні ради»

Цей Закон визначає організаційно-правові засади управління юридичними особами окремих організаційно-правових форм, учасниками (засновниками) яких є одна або кілька територіальних громад, районна, обласна рада.

Стаття 1. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на правовідносини, пов'язані із управлінням комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, а також на правовідносини, пов'язані із реалізацією прав територіальних громад, районних, обласних рад як власників таких підприємств та господарських товариств.

2. Дія цього Закону не поширюється на комунальні установи, комунальні некомерційні товариства та на інші юридичні особи, які здійснюють діяльність без мети одержання прибутку та учасниками (засновниками) яких є одна або кілька територіальних громад, районна, обласна рада.

Стаття 2. Загальні засади управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. Управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, здійснюють їх органи відповідно до рішень власника та установчих документів такого підприємства або господарського товариства в порядку, передбаченому Цивільним кодексом України, цим та іншими законами.

2. Управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, здійснюється з дотриманням принципу операційної незалежності таких підприємств та господарських товариств, що полягає у недопущенні втручання вищого органу управління підприємства, господарського товариства у прийняття рішень наглядовою радою та виконавчим органом відповідного підприємства, господарського товариства, а також у врахуванні наглядовою радою підприємства, господарського товариства операційної незалежності членів виконавчого органу та уникненні надмірного втручання в їхню операційну незалежність.

Стаття 3. Політика комунальної власності територіальної громади, районної, обласної ради

1. У випадку якщо територіальна громада, районна, обласна рада є засновником (акціонером, учасником) комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній ради, та яке підпадає під критерії, визначені частиною першою статті 5 цього Закону, представницьким органом місцевого самоврядування, районною, обласною радою розробляється і затверджується політика комунальної власності відповідної територіальної громади районної, обласної ради (далі – політика комунальної власності).

2. Політика комунальної власності розробляється з урахуванням пріоритетів, що визначені стратегією розвитку відповідної територіальної громади, державними цільовими програмами економічного, соціального розвитку, програмами економічного, соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів, міст.

3. Політика комунальної власності затверджується за результатом громадських слухань, що проводяться в порядку, визначеному законом.

4. Політика комунальної власності переглядається не рідше ніж один раз на три роки з дня її затвердження або перегляду.

5. Політика комунальної власності визначає такі загальні засади управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами,

господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді:

1) обґрунтування створення, реорганізації, ліквідації комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, цілі залишення у комунальній власності комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, акцій (часток) у статутному капіталі господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді;

2) класифікація комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, відповідно до підстав залишення у комунальній власності таких підприємств або акцій (часток) таких господарських товариств, планів щодо приватизації, реорганізації або ліквідації таких підприємств та господарських товариств, а також обґрунтування будь-якої іншої категоризації таких підприємств та господарських товариств;

3) визначення категорій комунальних підприємств спільних комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, перед якими ставляться нефінансові цілі, зокрема щодо виконання спеціальних обов'язків;

4) плани щодо підвищення ефективності управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, а також щодо збереження та підвищення балансової вартості їхніх активів;

5) принципи встановлення фінансових і нефінансових цілей діяльності комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, що визначаються з урахуванням стратегічних планів розвитку (стратегії розвитку) таких підприємств та господарських товариств;

б) вимоги щодо фінансової та іншої звітності, прозорості та розкриття інформації комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді;

7) принципи визначення розміру винагороди членів виконавчих органів та членів наглядових рад комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді;

8) особливості управління об'єктами комунальної власності, що передані в користування комунальним підприємствам, спільним комунальним підприємствам, господарським товариствам, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, або передані в публічно-приватне партнерство, концесію.

Політика комунальної власності може включати інші положення щодо управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, які не суперечать цьому Закону.

6. Методичні рекомендації щодо розроблення, погодження, затвердження, моніторингу та оцінювання реалізації політики комунальної власності, а також примірна політика комунальної власності територіальної громади, районної, обласної ради затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної регіональної політики.

Стаття 4. Стратегічне та фінансове планування комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. На підставі політики комунальної власності та після консультацій з наглядовою радою уповноважений орган місцевого самоврядування, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі

якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, щороку затверджують лист очікувань власника, що включає коротко- та середньострокові фінансові та нефінансові цілі діяльності такого підприємства, господарського товариства, що визначаються з урахуванням стратегічних планів розвитку (стратегій розвитку) таких підприємств, господарських товариств.

2. У листі очікувань власника комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, що є суб'єктами природних монополій або плановий розрахунковий обсяг чистого прибутку яких перевищує 50 мільйонів гривень, також визначаються фінансові показники, а саме коефіцієнти рентабельності, ліквідності та платоспроможності, а також обсяги виплат на користь територіальної громади, району, області, бюджетного фінансування та квазіфіскальних операцій.

3. Наглядова рада комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, зобов'язана:

1) забезпечити розроблення, затвердити та регулярно переглядати стратегічний план розвитку (стратегію розвитку) комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді;

2) затвердити показники ефективності для здійснення моніторингу виконання стратегічного плану розвитку (стратегії розвитку) комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді.

4. Стратегічний план розвитку (стратегія розвитку) є основним довгостроковим плановим документом комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, що затверджується не

пізніше ніж за шість місяців до початку планового періоду та закріплює його цілі розвитку на три – п'ять років.

Стратегічний план розвитку (стратегія розвитку) повинен відповідати результатам класифікації комунального підприємства, спільного комунального підприємства, акцій (часток) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, визначеним у політиці комунальної власності. Стратегічний план розвитку (стратегія розвитку) враховується уповноваженим органом місцевого самоврядування, загальними зборами акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, при розробленні та затвердженні листа очікувань власника. Стратегічний план розвитку (стратегія розвитку) також визначає основні заходи та ресурси, необхідні для досягнення цілей діяльності, визначених листами очікувань власника.

5. Відповідно до стратегічного плану розвитку (стратегії розвитку), політики комунальної власності, цілей діяльності, визначених у листі очікувань власника, виконавчий орган комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, складає і виконує річний фінансовий план, річний інвестиційний план, інвестиційний план на середньострокову перспективу (три – п'ять років).

Наглядова рада комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, затверджує річний фінансовий план та річний інвестиційний план до 1 вересня року, що передує плановому. Інвестиційний план на середньострокову перспективу (три – п'ять років) затверджується наглядовою радою не пізніш як за шість місяців до початку планового періоду.

На підставі фінансових планів комунальне підприємство, спільне комунальне підприємство, господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, прогнозує отримання доходів і здійснює видатки, визначає обсяг та спрямування коштів протягом року.

6. Виконавчий орган комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, звітує перед наглядовою радою про виконання стратегічного плану розвитку (стратегії розвитку), фінансового та інвестиційних планів, а також досягнення фінансових і нефінансових цілей діяльності, визначених у листі очікувань власника. З урахуванням такого звіту наглядова рада звітує перед уповноваженим органом місцевого самоврядування, загальними зборами акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, про стан виконання стратегічного плану розвитку (стратегії розвитку) та досягнення фінансових і нефінансових цілей діяльності, визначених у листі очікувань власника, а також про заходи, вжиті наглядовою радою для цього.

Стаття 5. Управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. Комунальні підприємства, спільні комунальні підприємства, господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, які є великими підприємствами відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» або відповідають іншим критеріям, затвердженим представницьким органом місцевого самоврядування, районною, обласною радою, обов'язково:

1) створюють наглядову раду як орган управління з урахуванням вимог цього Закону;

2) впроваджують систему внутрішнього контролю, що включає функції комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту, з урахуванням вимог цього Закону;

3) проводять відкритий та прозорий конкурсний відбір керівників (одноосібних виконавчих органів) та голів колегіальних виконавчих органів;

4) проводять відкритий та прозорий конкурсний відбір незалежних членів наглядових рад;

5) забезпечують проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності в порядку, передбаченому Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

2. Вимоги частини першої цієї статті не поширюються на комунальні підприємства, спільні комунальні підприємства, господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді:

1) які протягом останнього звітного року не провадили основну діяльність;

2) місцезнаходженням яких є територія активних бойових дій або територія, тимчасово окупована Російською Федерацією, згідно з переліком, затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної регіональної політики;

3) щодо яких прийнято рішення про ліквідацію.

3. У комунальних підприємствах, спільних комунальних підприємствах, господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, які відповідають критеріям, визначеним частиною першою цієї статті, замість обов'язкового створення наглядової ради з урахуванням вимог цього Закону може бути застосована однорівнева структура управління відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства». У такому разі до ради директорів входять і виконавчі, і невиконавчі директори, а більшість у кількісному складі ради директорів становлять незалежні невиконавчі директори.

У разі застосування однорівневої структури управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, до ради директорів застосовні усі положення цього Закону щодо наглядової ради, до виконавчого члена ради директорів – усі положення цього Закону щодо члена виконавчого органу, а до невиконавчого члена ради директорів – усі положення цього Закону щодо члена наглядової ради.

4. У разі припинення комунального підприємства, спільного комунального підприємства внаслідок його перетворення для цілей застосування частини першої цієї статті для новоствореної юридичної особи – правонаступника комунального підприємства – враховуються показники припиненого комунального підприємства, спільного комунального підприємства.

5. Посадові особи комунального підприємства, спільного комунального підприємства мають обов'язки перед комунальним підприємством, передбачені законом, зокрема щодо належного, добросовісного та ефективного управління комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством.

На посадових осіб комунального підприємства, спільного комунального підприємства поширюються положення щодо обов'язків та відповідальності, передбачені законом для посадових осіб господарських товариств.

Стаття 6. Повноваження представницького органу місцевого самоврядування, районної, обласної ради у сфері управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. До повноважень представницького органу місцевого самоврядування, районної, обласної ради у сфері управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами належить:

1) затвердження порядку конкурсного відбору керівників (одноосібних виконавчих органів) та голів колегіальних виконавчих органів комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом, з дотриманням принципів колективної придатності, різноманітності складу, рівності вимог, професійності, відкритості і прозорості;

2) затвердження статуту комунального підприємства, спільного комунального підприємства;

3) затвердження порядку відбору та призначення представників територіальної громади, районної, обласної ради в наглядовій раді комунального підприємства, спільного комунального підприємства;

4) затвердження кваліфікаційних вимог до незалежних членів наглядової ради комунального підприємства в частині освіти, знань і професійних навичок, досвіду роботи та інших характеристик, необхідних для належного здійснення повноважень члена наглядової ради;

5) затвердження порядку проведення конкурсного відбору незалежних членів наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства відповідно до профілю наглядової ради та з дотриманням принципів колективної придатності, різноманітності складу, рівності вимог, професійності, відкритості і прозорості;

6) затвердження профілю наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства;

7) призначення незалежних членів наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства;

8) затвердження порядку підготовки та подання звіту комунального підприємства, спільного комунального підприємства про виконання стратегічного плану розвитку (стратегії розвитку), про досягнення фінансових і нефінансових цілей діяльності, визначених у листі очікувань власника;

9) затвердження порядку оцінювання діяльності наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства та вимог до звіту про роботу наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства;

10) затвердження критеріїв оцінювання діяльності наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства;

11) затвердження порядку оцінки досягнення комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством цілей діяльності, визначених у листі очікувань власника;

12) затвердження порядку оприлюднення інформації про діяльність комунального підприємства, спільного комунального підприємства;

13) затвердження критеріїв визначення ефективності управління об'єктами комунальної власності, переданими в користування комунальним підприємствам, спільним комунальним підприємствам;

14) затвердження порядку здійснення контролю за дотриманням умов користування об'єктами комунальної власності, переданими у тимчасове користування комунальним підприємствам, спільним комунальним підприємствам.

2. У спільних комунальних підприємствах повноваження, визначені частиною першою цієї статті, здійснюються представницькими органами місцевого самоврядування територіальних громад, що є учасниками (засновниками) таких спільних комунальних підприємств, в порядку, визначеному у статуті спільного комунального підприємства.

3. У господарському товаристві, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, повноваження, визначені частиною першою цієї статті, здійснюються загальними зборами акціонерів (учасників).

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної регіональної політики затверджує:

примірний порядок проведення конкурсного відбору керівників (одноосібних виконавчих органів) та голів колегіальних виконавчих органів комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом;

примірний порядок проведення конкурсного відбору незалежних членів наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства;

примірний порядок оцінювання діяльності наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді;

примірний порядок порядку оприлюднення інформації про діяльність комунального підприємства, спільного комунального підприємства.

Стаття 7. Повноваження виконавчого органу представницького органу місцевого самоврядування, районної, обласної ради у сфері управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами, господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. До повноважень виконавчого органу представницького органу місцевого самоврядування, районної, обласної ради у сфері управління комунальними підприємствами, спільними комунальними підприємствами належать:

1) затвердження положення про наглядову раду комунального підприємства, спільного комунального підприємства;

2) організація і проведення конкурсного відбору керівників (одноосібних виконавчих органів) та голів колегіальних виконавчих органів комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом;

3) призначення на посаду та звільнення з посади керівників (одноосібних виконавчих органів) та голів колегіальних виконавчих органів комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, укладення і розірвання з ними контрактів, здійснення контролю за дотриманням вимог, передбачених контрактом, щодо комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом;

4) на підставі політики комунальної власності та після консультацій з наглядовою радою щорічне затвердження листів очікувань власника, що містять коротко- та середньострокові фінансові та нефінансові цілі діяльності комунального підприємства, спільного комунального підприємства, що визначаються з урахуванням стратегічних планів розвитку (стратегії розвитку) таких підприємств, та які підлягають оприлюдненню;

5) затвердження стратегічного плану розвитку (стратегії розвитку), річного фінансового плану, річного інвестиційного плану та інвестиційного плану на середньострокову перспективу (три – п'ять років) та здійснення контролю за їх виконанням у встановленому порядку щодо комунальних підприємств, спільних

комунальних підприємств, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом;

6) проведення моніторингу фінансової діяльності, зокрема виконання показників фінансових планів та оцінювання фіскальних ризиків комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств;

7) забезпечення проведення суб'єктом аудиторської діяльності щорічних незалежних перевірок фінансової звітності комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом комунального підприємства;

8) ініціювання проведення аудиту фінансової звітності комунального підприємства, спільного комунального підприємства суб'єктом аудиторської діяльності, зокрема на вимогу відповідного представницького органу місцевого самоврядування, районної, обласної ради щодо комунальних підприємств, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом;

9) визначення кандидатур осіб, які представляють інтереси територіальної громади, районної, обласної ради у наглядовій раді комунального підприємства, спільного комунального підприємства, забезпечення їх обрання (призначення);

10) затвердження умов цивільно-правових договорів з членами наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства та визначення особи, яка уповноважується на підписання таких договорів;

11) погодження договорів комунального підприємства, спільного комунального підприємства про спільну діяльність та управління майном, змін до них та контроль за виконанням умов таких договорів щодо комунальних підприємств, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом;

12) надання представницькому органу місцевого самоврядування, районній, обласній раді інформації про:

фінансово-господарську діяльність комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств;

укладені контракти з керівниками (одноосібними виконавчими органами) та головами колегіальних виконавчих органів комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств;

стан об'єктів комунальної власності територіальної громади, що перебувають у користуванні комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств;

13) забезпечення проведення інвентаризації майна комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом;

14) забезпечення проведення екологічного аудиту комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, а також у яких утворення наглядової ради не передбачено статутом;

15) контроль за оприлюдненням інформації про діяльність комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств.

2. У спільних комунальних підприємствах повноваження, визначені частиною першою цієї статті, здійснюються представницькими органами місцевого самоврядування територіальних громад, що є учасниками (засновниками) таких спільних комунальних підприємств в порядку, визначеному у статуті спільного комунального підприємства.

Статутом спільного комунального підприємства може бути передбачено наділення наглядової ради повноваженнями, визначеними частиною першою цієї статті.

3. У господарських товариствах, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, повноваження, визначені частиною першою цієї статті, здійснюються загальними зборами акціонерів (учасників).

Стаття 8. Виключна компетенція наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. До виключної компетенції наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства господарського товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, належить:

- 1) затвердження стратегічного плану розвитку (стратегія розвитку);
- 2) затвердження річного фінансового плану та звіту про його їхнього виконання;
- 3) затвердження річного інвестиційного плану та інвестиційного плану на середньострокову перспективу та звітів про їх виконання;
- 4) затвердження показників ефективності діяльності;
- 5) визначення форми контролю за ефективністю управління та ризиками діяльності;
- 6) здійснення функції управління ризиками та затвердження декларації схильності до ризиків;
- 7) надання пропозицій уповноваженому органу місцевого самоврядування щодо коротко- та середньострокових фінансових та нефінансових цілей діяльності, які включаються до листа очікувань власника;
- 8) організація та проведення конкурсного відбору на посаду керівника (одноосібного виконавчого органу) або голови колегіального виконавчого органу;
- 9) визначення критеріїв відбору кандидатів на посаду керівника (одноосібного виконавчого органу) або голови колегіального виконавчого органу;

10) призначення (обрання) на посаду, відсторонення та звільнення (припинення повноважень) з посади керівника (одноосібного виконавчого органу) або голови колегіального виконавчого органу;

11) затвердження умов контракту (в тому числі встановлення розміру винагороди) з керівником (одноосібним виконавчим органом) або головою колегіального виконавчого органу та здійснення контролю за його дотриманням;

12) укладення та розірвання контракту з керівником (одноосібним виконавчим органом) або головою колегіального виконавчого органу, визначення уповноваженого представника наглядової ради на підписання контракту, угоди про розірвання контракту;

13) забезпечення запобігання, виявлення та врегулювання конфліктів інтересів посадових осіб, у тому числі за використанням майна такого підприємства або господарського товариства в особистих інтересах та вчиненням правочинів з пов'язаними особами, інформування уповноважений орган місцевого самоврядування або загальні збори про виявлені порушення;

14) обрання суб'єкта аудиторської діяльності для аудиту фінансової звітності, визначення умов договору, що укладається з ним, встановлення розміру оплати його послуг;

15) залучення суб'єкта оціночної діяльності для проведення оцінювання майна, визначення умов договору (в тому числі ціни послуг), що укладається із суб'єктом оціночної діяльності для проведення оцінювання майна;

16) визначення порядку утворення та повноважень комітетів наглядової ради;

17) створення та впровадження комплексної системи внутрішнього контролю, яка включає функції комплаєнсу, управління ризиками та внутрішнього аудиту, системи запобігання корупції та системи повідомлень про порушення, з урахуванням особливостей діяльності такого підприємства або господарського товариства, характеру та обсягів його операцій, що здійснюються у ході провадження такої діяльності, та ризиків, властивих такій діяльності;

18) створення підрозділу внутрішнього аудиту (посади внутрішнього аудитора), затвердження порядку проведення внутрішнього аудиту діяльності комунального підприємства, спільного комунального підприємства;

19) призначення на посаду та звільнення з посади осіб, які забезпечують керівництво функціями комплаєнсу, внутрішнього аудиту та управління ризиками;

20) затвердження умов трудового договору (в тому числі встановлення розміру винагороди) з керівником і працівниками підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнім аудитором);

21) підготовка щорічного звіту про результати діяльності наглядової ради, оцінка роботи членів наглядової ради та якості корпоративного управління;

22) затвердження антикорупційної політики, політики корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку, затвердження правил ділової етики;

23) призначення на посаду та звільнення з посади корпоративного секретаря;

24) забезпечення проведення екологічного аудиту;

25) прийняття рішення про вчинення значних правочинів або правочинів із заінтересованістю у випадках, передбачених законом;

26) вирішення інших питань, віднесених законом та статутом до виключної компетенції наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді.

2. Компетенція наглядової ради акціонерного товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, визначається статутом відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» та цього Закону.

Компетенція наглядової ради товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків часток належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, визначається статутом відповідно до вимог Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» та цього Закону.

3. Після набрання наглядовою радою правомочності рішення, які належать до виключної компетенції наглядової ради і були прийняті уповноваженим органом місцевого самоврядування або загальними зборами акціонерів (учасників) у період її неправомочності, можуть бути переглянуті наглядовою радою.

4. У разі застосування однорівневої структури управління комунальним підприємством, господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, рада директорів вирішує всі питання діяльності такого комунального підприємства або господарського товариства, крім питань, що належать до виключної компетенції уповноваженого органу місцевого самоврядування, загальних зборів акціонерів (учасників) господарського товариства.

5. Наглядова рада комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, має право передати на розгляд представницького органу місцевого самоврядування, районної, обласної ради, загальних зборів акціонерів (учасників) господарського товариства будь-яке питання, що належить до виключної компетенції наглядової ради.

Стаття 9. Організація діяльності наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. Якщо комунальне підприємство, господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать територіальній громаді, обласній, районній раді, відповідає критеріям, визначеним згідно з частиною першою статті 5 цього Закону, уповноважений орган місцевого

самоврядування або загальні збори акціонерів (учасників) протягом 60 днів з дня подання річної фінансової звітності таким комунальним підприємством, господарським товариством вносить зміни до установчих документів такого комунального підприємства, господарського товариства щодо утворення наглядової ради.

Добір кандидатів на посаду члена наглядової ради комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, здійснюється з дотриманням принципів колективної придатності, різноманітності складу, рівності вимог, професійності, відкритості і прозорості та розпочинається не пізніше ніж за шість місяців до закінчення строку повноважень відповідного члена наглядової ради (якщо у зазначений строк не прийнято рішення про продовження строку його повноважень) або не пізніше 10 днів з дня дострокового припинення повноважень.

Кандидат на посаду члена наглядової ради комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, повинен мати вищу освіту, знання та професійні навички, досвід роботи та інші характеристики, необхідні для належного здійснення повноважень члена наглядової ради такого комунального підприємства, господарського товариства, з урахуванням виду діяльності та спеціалізації такого комунального підприємства, господарського товариства, а також не мати непогашеної судимості. Вимоги до кандидатів на посаду члена наглядової ради визначаються положенням про наглядову раду комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді.

Детальні вимоги щодо здобутої освіти, наявності знань та професійних навичок, досвіду роботи та інших характеристик кандидатів на посаду члена наглядової ради визначаються профілем наглядової ради відповідного комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді.

2. Кількісний склад наглядової ради комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків

акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, визначається його установчими документами та не може становити менше п'яти та більше дев'яти осіб.

3. До складу наглядової ради комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, включаються незалежні члени, кількість яких повинна становити більшість членів наглядової ради.

4. Строк повноважень члена наглядової ради комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, становить три роки.

5. Голова наглядової ради комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, обирається з числа її членів простою більшістю голосів членів наглядової ради такого комунального підприємства, господарського товариства.

6. Наглядова рада комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, у яких утворення наглядової ради є обов'язковим відповідно до закону, з числа її членів обов'язково утворює комітет з питань аудиту і комітет з питань призначень та винагород, голови і більшість членів яких є незалежними членами.

Наглядова рада комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, має право утворювати відповідно до статуту та положення про наглядову раду й інші комітети з числа членів наглядової ради.

7. Якщо комунальне підприємство, спільне комунальне підприємство, господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, відповідає критеріям, визначеним згідно з частиною першою статті 5 цього Закону, уповноважений орган місцевого самоврядування або загальні збори акціонерів (учасників) протягом 60 днів з дня подання річної

фінансової звітності таким комунальним підприємством, господарським товариством розпочинає конкурсний відбір незалежних членів наглядової ради.

8. Компетенція наглядової ради, її кількісний склад, порядок скликання та проведення засідань, порядок прийняття рішень та інші питання організації діяльності наглядової ради визначаються статутом та положенням про наглядову раду комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, з урахуванням вимог закону.

Рішення наглядової ради приймається простою більшістю голосів її членів, які беруть участь у засіданні. Члени наглядової ради самостійно визначаються щодо голосування з усіх питань порядку денного засідання наглядової ради.

Якщо кількість членів наглядової ради, повноваження яких дійсні, становить половину її кількісного складу, встановленого статутом, або менше або якщо кількість незалежних членів наглядової ради, повноваження яких дійсні, становить менше половини її кількісного складу, встановленого статутом, така наглядова рада є неправомочною і не може приймати рішення, крім рішень наглядової ради з питань скликання загальних зборів акціонерів (учасників) для обрання решти членів наглядової ради, а в разі обрання членів наглядової ради шляхом кумулятивного голосування – для обрання всього складу наглядової ради.

Якщо наглядова рада є неправомочною, уповноважений орган місцевого самоврядування, загальні збори акціонерів (учасників) зобов'язані прийняти рішення про обрання решти членів наглядової ради, а в разі обрання членів наглядової ради шляхом кумулятивного голосування – про обрання всього складу наглядової ради протягом трьох місяців з дня втрати правомочності наглядовою радою.

9. Уповноважений орган місцевого самоврядування, загальні збори акціонерів (учасників) господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, можуть вирішувати будь-які питання щодо діяльності комунального підприємства або господарського товариства, крім питань, вирішення яких згідно із законом та/або статутом належить до виключної компетенції наглядової ради.

Стаття 10. Незалежний член наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. Незалежним членом наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, є член наглядової ради, на якого відсутній будь-який вплив з боку інших осіб у процесі прийняття рішень під час виконання обов'язків члена наглядової ради.

2. Не може бути незалежним членом наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, особа, яка:

1) є або протягом останніх п'яти років була посадовою особою такого комунального підприємства, господарського товариства або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу, крім обіймання посади незалежного члена наглядової ради такого комунального підприємства, господарського товариства;

2) є або протягом останніх трьох років була працівником такого комунального підприємства, господарського товариства або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу;

3) є афілійованою особою такого комунального підприємства, господарського товариства, його посадової особи, акціонера (учасника) або дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу;

4) отримує або отримувала протягом останніх трьох років від такого підприємства, господарського товариства або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу істотні доходи, крім доходів у вигляді винагороди за виконання функцій члена наглядової ради. Для цілей цього пункту враховується сукупна сума доходів, отриманих особою протягом останніх трьох років;

5) володіє (прямо або опосередковано) п'ятьма і більше відсотками акцій (часток) у статутному капіталі такого господарського товариства (самостійно або разом з афілійованими особами) або представляє або протягом останніх трьох років представляла інтереси такого акціонера (учасника);

6) є депутатом представницького органу місцевого самоврядування, районної, обласної ради, який (яка) є учасником (акціонером, засновником) такого комунального підприємства, господарського товариства, працівником органу місцевого самоврядування територіальної громади, на території якої знаходиться таке комунальне підприємство, господарське товариство, або посадовою особою юридичної особи, учасником (акціонером, засновником) якої є відповідна територіальна громада або відповідна районна, обласна рада;

7) є незалежним аудитором такого комунального підприємства, господарського товариства, його дочірнього підприємства, філії, представництва чи іншого відокремленого підрозділу або була ним протягом певного періоду за останні три роки, що передували призначенню (обранню) цієї особи до наглядової ради;

8) бере участь в аудиті такого комунального підприємства, господарського товариства або його дочірнього підприємства, філії, представництва та/або іншого відокремленого підрозділу як аудитор, який працює у складі аудиторської організації, або брала участь у такому аудиті протягом певного періоду за останні три роки, що передували призначенню (обранню) цієї особи до наглядової ради;

9) має або мала протягом останнього року істотні ділові відносини з таким комунальним підприємством, господарським товариством, його дочірнім підприємством, філією, представництвом чи іншим відокремленим підрозділом безпосередньо як фізична особа – підприємець чи як учасник (засновник), керівник або член колегіального виконавчого органу юридичної особи, яка має або мала такі істотні ділові відносини;

10) є учасником (засновником), керівником або членом наглядової ради юридичної особи, яка здійснює діяльність на тому самому або суміжних ринках з таким комунальним підприємством, господарським товариством;

11) була сукупно більше 12 років членом наглядової ради такого комунального підприємства або господарського товариства;

12) є близькою особою з особами, зазначеними у пунктах 1 – 10 цієї частини.

Для цілей цього пункту істотним доходом є сума в розмірі не менше п'ятдесяти розмірів мінімальної заробітної плати, що діє на 1 січня року, в якому відбувається обрання (призначення) члена наглядової ради. Статут та/або положення про наглядову раду комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, можуть визначати меншу суму, яка вважається істотним доходом.

Для цілей цього пункту істотними діловими відносинами є одноразові або багаторазові відносини, в яких особа отримує сукупний дохід у розмірі не менше п'ятдесяти розмірів мінімальної заробітної плати, що діє на 1 січня року, в якому відбувається обрання (призначення) члена наглядової ради. Статут та/або положення про наглядову раду комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, можуть визначати меншу суму доходу для цілей визначення істотності ділових відносин, а також встановлювати додаткові критерії істотних ділових відносин.

Термін «афілійована особа» вживається в цій частині у значенні, наведеному в Законі України «Про акціонерні товариства».

Термін «близька особа» вживається в цій частині у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання корупції».

3. Кандидати на посаду незалежних членів наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, що пропонуються уповноваженим органом місцевого самоврядування до обрання (призначення) на посаду незалежних членів наглядової ради, визначаються за результатами конкурсного відбору.

4. З незалежним членом наглядової ради укладається цивільно-правовий договір. Незалежний член наглядової ради виконує свої повноваження з дотриманням умов укладеного з ним договору та статуту та положення про наглядову раду комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50

відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді. Член наглядової ради має право на оплату за виконання своїх повноважень, якщо інше не визначено укладеним із ним цивільно-правовим договором.

5. Незалежний член наглядової ради має рівні права і обов'язки з іншими її членами.

Під час здійснення повноважень члена наглядової ради, у тому числі під час голосування на її засіданнях, незалежний член наглядової ради керується законами України та професійним досвідом щодо доцільності прийняття відповідних рішень.

6. Незалежність члена наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, підтверджується у письмовій формі його особистою заявою у таких випадках:

1) подання комісії з конкурсного відбору кандидатів на посаду незалежного члена наглядової ради документів для участі в конкурсному відборі;

2) оголошення про проведення загальних зборів акціонерів (учасників), до порядку денного яких включено питання про обрання відповідного кандидата на посаду незалежного члена наглядової ради;

3) щороку після обрання/переобрання незалежного члена наглядової ради.

7. Повноваження члена наглядової ради комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, можуть бути припинені достроково виключно з таких підстав:

1) невиконання таким комунальним підприємством, господарським товариством цілей діяльності, визначених у листі очікувань власника, про що прийнято рішення уповноваженим органом місцевого самоврядування, загальними зборами акціонерів (учасників) з урахуванням, зокрема, результатів оцінювання діяльності наглядової ради такого комунального підприємства, господарського товариства;

2) виявлення фактів, що свідчать про невідповідність члена наглядової ради кваліфікаційним вимогам, незалежного члена наглядової ради – вимогам щодо незалежності. Інформація про виявлення таких фактів оприлюднюється на веб-сайті комунального підприємства, господарського товариства протягом двох робочих днів з дня їхнього виявлення;

3) неналежне виконання членом наглядової ради обов'язків, визначених укладеним з ним цивільно-правовим договором та/або статутом, невідповідність члена наглядової ради вимогам щодо професійної придатності та ділової репутації.

Ініціювати дострокове припинення повноважень члена наглядової ради з підстав, визначених пунктами 1-3 цієї частини може:

наглядова рада, яка направляє уповноваженому органу місцевого самоврядування, загальним зборам акціонерів (учасників) вимогу про припинення повноважень члена наглядової ради. Порядок подання вимоги членами наглядової ради визначається наглядовою радою;

уповноважений орган місцевого самоврядування або акціонер (учасник), якому належить не менше 5 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі господарського товариства, який ініціює розгляд цього питання перед на загальних зборах акціонерів (учасників) за умови надання наглядовою радою висновку про обґрунтованість такого питання та/або з урахуванням результатів оцінювання діяльності наглядової ради. Порядок підготовки висновку членами наглядової ради визначається наглядовою радою;

4) подання членом наглядової ради особистої письмової заяви про припинення повноважень за власним бажанням, за умови що така заява подається не пізніше ніж за два тижні до припинення повноважень;

5) подання членом наглядової ради особистої письмової заяви про припинення повноважень у зв'язку з неможливістю виконувати свої повноваження за станом здоров'я або з інших підстав;

6) набрання законної сили вироком або рішенням суду, яким члена наглядової ради засуджено до покарання, що виключає можливість виконання обов'язків члена наглядової ради;

7) набрання законної сили судовим рішенням, яким члена наглядової ради притягнуто до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;

8) смерть члена наглядової ради, визнання його недієздатним, обмежено дієздатним, безвісно відсутнім або оголошення померлим;

9) набрання законної сили рішенням суду, яким члена наглядової ради визнано винним у порушенні частини третьої статті 92 або стаття 99-1 Цивільного кодексу України;

10) отримання таким комунальним підприємством, господарським товариством письмового повідомлення про заміну члена наглядової ради, який є представником територіальної громади, районної, обласної ради;

11) порушення незалежним членом наглядової ради обмежень, передбачених частиною другою цієї статті;

12) приватизація єдиного майнового комплексу комунального підприємства, спільного комунального підприємства, всіх належних територіальній громаді, районній, обласній раді акцій (часток) у статутному капіталі господарського товариства. Підстава припинення повноважень, передбачена цим підпунктом, поширюється лише на членів наглядової ради, які не є незалежними членами наглядової ради.

Стаття 11. Значний правочин комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. Значним правочином комунального підприємства, спільного комунального підприємства є правочин, що опосередковується однією або кількома господарськими операціями, що здійснюються протягом одного календарного року, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є його предметом, становить 10 і більше відсотків вартості активів такого комунального підприємства за даними останньої річної фінансової звітності.

Статутом комунального підприємства, спільного комунального підприємства можуть бути визначені додаткові критерії для віднесення правочину такого комунального підприємства до значного правочину.

2. Рішення про вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є його предметом, становить від 10 відсотків до 25 відсотків вартості активів комунального підприємства, спільного комунального підприємства, приймається наглядовою радою комунального підприємства, спільного комунального підприємства.

У разі неприйняття наглядовою радою комунального підприємства, спільного комунального підприємства рішення про вчинення значного правочину або якщо наглядова рада не передбачена статутом або є неправомочною, питання про вчинення такого правочину може бути винесено на розгляд уповноваженого органу місцевого самоврядування за поданням виконавчого органу такого комунального підприємства в порядку, визначеному установчими документами такого комунального підприємства.

4. Рішення про вчинення значного правочину, якщо ринкова вартість майна, робіт або послуг, що є його предметом, перевищує 25 відсотків вартості активів комунального підприємства, спільного комунального підприємства за даними останньої річної фінансової звітності, приймається уповноваженим органом місцевого самоврядування за поданням наглядової ради такого підприємства.

5. Якщо на дату прийняття уповноваженим органом місцевого самоврядування рішення про вчинення значного правочину комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством, неможливо визначити, які значні правочини вчинятимуться таким комунальним підприємством, уповноважений орган місцевого самоврядування може прийняти рішення про попереднє надання згоди на вчинення значних правочинів, які можуть вчинятися таким комунальним підприємством протягом не більш як одного року з дати прийняття такого рішення, із зазначенням характеру правочинів та їх граничної сукупної вартості.

6. Поділ предмета правочину з метою ухилення від дотримання порядку прийняття рішень про вчинення значного правочину, визначеного цією статтею забороняється.

7. Для цілей цієї статті вчинення комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством протягом одного року кількох правочинів з одним контрагентом та/або з афілійованими особами такого контрагента щодо одного предмета вважається вчиненням одного правочину.

8. Вимоги до порядку вчинення значного правочину, передбачені цією статтею, застосовуються на доповнення до інших вимог щодо порядку вчинення відповідних правочинів, передбачених законом або статутом комунального підприємства, спільного комунального підприємства.

9. Положення цієї статті не застосовуються у разі вчинення правочинів за державними регульованими цінами і тарифами відповідно до законодавства.

10. Значний правочин може бути вчинено з відкладальною умовою отримання згоди на його вчинення у порядку, встановленому цим Законом.

11. Комунальне підприємство, спільне комунальне підприємство, господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, зобов'язане забезпечити застосування визначеного цією статтею порядку вчинення значних правочинів всіма юридичними особами, учасником (засновником) яких є таке комунальне підприємство.

12. Значні правочини господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, вчиняються у порядку, встановленому Законом України «Про акціонерні товариства».

Стаття 12. Правочин комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, щодо вчинення якого є заінтересованість

1. Правочином комунального підприємства, спільного комунального підприємства, щодо вчинення якого є заінтересованість (далі – правочин із заінтересованістю) є правочин, у вчиненні якого хоча б одна з осіб, передбачених частиною другою цієї статті, має заінтересованість відповідно до частини третьої цієї статті, а також правочин, вчинений між афілійованою особою комунального підприємства, спільного комунального підприємства, та юридичною особою, що перебуває під контролем такого комунального підприємства.

Правочином із заінтересованістю господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком

територіальним громадам, районній, обласній раді є правочин, що підпадає під критерії статті 107 Закону України «Про акціонерні товариства».

2. Особою, заінтересованою у вчиненні комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством, правочину може бути особа, яка є:

1) посадовою особою органу комунального підприємства, спільного комунального підприємства, або її афілійованою особою;

2) посадова особа органу місцевого самоврядування, до сфери управління якого належить комунальне підприємство, спільне комунальне підприємство, якщо така особа є особою, відповідальною за прийняття рішення щодо вчинення правочину таким комунальним підприємством;

3) член сім'ї посадової особи, зазначеної у пунктах 1 та 2 цієї частини, – чоловік (дружина), особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки, батьки (усиновителі), опікун (піклувальник), брат, сестра, діти та їхні чоловіки (дружини);

4) юридична особа, в якій будь-яка з осіб, зазначених у пунктах 1 – 3 цієї частини, є кінцевим бенефіціарним власником (контролером) або членом органу управління;

3. Особа, визначена частиною другою цієї статті, вважається заінтересованою у вчиненні правочину комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством, якщо вона:

1) є стороною такого правочину або членом виконавчого органу юридичної особи, яка є стороною правочину, або здійснює контроль над юридичною особою, яка є стороною правочину;

2) отримує винагороду за вчинення такого правочину від комунального підприємства, спільного комунального підприємства (посадових осіб органів такого комунального підприємства), або від особи, яка є стороною правочину;

3) відповідно до умов такого правочину набуває майно;

4) бере участь у правочині як представник або посередник (крім представництва комунального підприємства, спільного комунального підприємства посадовими особами).

4. Порядок вчинення правочину із заінтересованістю, який є одночасно значним правочином (далі – значний правочин із заінтересованістю), встановлюється цією статтею.

5. Рішення про вчинення правочину із заінтересованістю приймається наглядовою радою комунального підприємства, спільного комунального підприємства, якщо ринкова вартість предмета правочину із заінтересованістю не перевищує 10 відсотків вартості активів за даними останньої річної фінансової звітності комунального підприємства, спільного комунального підприємства.

У разі неприйняття наглядовою радою комунального підприємства, спільного комунального підприємства рішення про вчинення правочину із заінтересованістю або якщо наглядова рада не передбачена статутом або є неправомочною, питання про вчинення такого правочину може бути винесено на розгляд уповноваженого органу місцевого самоврядування за поданням виконавчого органу такого комунального підприємства в порядку, визначеному установчими документами такого комунального підприємства.

6. Якщо ринкова вартість предмета правочину із заінтересованістю перевищує 10 відсотків вартості активів, за даними останньої річної фінансової звітності комунального підприємства, спільного комунального підприємства (значний правочин із заінтересованістю), рішення про вчинення такого правочину приймається уповноваженим органом місцевого самоврядування за поданням наглядової ради такого комунального підприємства.

7. Статутом комунального підприємства, спільного комунального підприємства можуть визначатися додаткові умови віднесення правочину до правочину із заінтересованістю та може бути встановлено нижнє граничне значення співвідношення між ринковою вартістю предмета правочину із заінтересованістю та вартістю активів за даними останньої річної фінансової звітності такого комунального підприємства, з метою отримання згоди відповідного органу комунального підприємства для вчинення правочинів із заінтересованістю.

8. Рішення органу комунального підприємства, спільного комунального підприємства про вчинення правочину із заінтересованістю може передбачати умови проекту правочину, які можуть змінюватися за рішенням виконавчого органу під час вчинення такого правочину із заінтересованістю. У разі

відсутності таких умов правочин має вчинятися відповідно до умов проекту правочину, поданого відповідно до частини дев'ятої цієї статті.

9. Особа, заінтересована у вчиненні правочину, зобов'язана завчасно поінформувати комунальне підприємство, спільне комунальне підприємство про наявність у неї заінтересованості шляхом подання до виконавчого органу такої інформації:

- 1) ознаки заінтересованості особи у вчиненні правочину;
- 2) проект правочину.

Виконавчий орган чи керівник комунального підприємства, спільного комунального підприємства протягом п'яти робочих днів з дня отримання такої інформації зобов'язаний подати її з поясненням щодо ознак заінтересованості до наглядової ради.

10. Наглядова рада з метою проведення оцінки правочину із заінтересованістю на відповідність його умов звичайним ринковим умовам залучає незалежного суб'єкта аудиторської діяльності, суб'єкта оціночної діяльності або іншу особу, яка має відповідну кваліфікацію.

Якщо в комунальному підприємстві, спільному комунальному підприємстві утворено комітет з питань аудиту, наглядова рада може отримати висновок такого комітету та не залучати осіб, зазначених в абзаці першому цієї частини, для проведення оцінки правочину із заінтересованістю на відповідність його умов звичайним ринковим умовам.

11. Якщо член наглядової ради є особою, заінтересованою у вчиненні правочину (представником особи, заінтересованої у вчиненні правочину), він не має права голосу з питання вчинення такого правочину.

Рішення про вчинення правочину із заінтересованістю приймається більшістю голосів присутніх на засіданні членів наглядової ради, які не є заінтересованими у вчиненні правочину (далі – незаінтересовані члени наглядової ради). Якщо на такому засіданні присутній лише один незаінтересований член наглядової ради, рішення про вчинення правочину із заінтересованістю може прийматися таким членом одноосібно.

Статутом комунального підприємства, спільного комунального підприємства може встановлюватися вимога про присутність усіх чи більшості незаінтересованих членів наглядової ради на засіданні відповідного органу, на якому розглядається питання про вчинення правочину із заінтересованістю, або інші вимоги щодо порядку прийняття рішення про вчинення правочину із заінтересованістю.

12. Для цілей цієї статті вчинення комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством протягом календарного року кількох правочинів з одним контрагентом та/або з афілійованими особами такого контрагента щодо одного предмета вважається вчиненням одного правочину.

13. Комунальне підприємство, спільне комунальне підприємство зобов'язане оприлюднити інформацію про прийняття рішення про вчинення правочину із заінтересованістю у передбаченому законодавством порядку.

14. Положення цієї статті не застосовуються у разі:

1) вчинення правочину на суму менше 1 відсотка вартості активів, за даними останньої річної фінансової звітності комунального підприємства, спільного комунального підприємства, якщо менша сума не визначена статутом такого комунального підприємства;

2) вчинення правочину за державними регульованими цінами і тарифами відповідно до вимог законодавства;

3) вчинення правочинів з метою реалізації положення про винагороду членів наглядової ради.

15. Солідарну відповідальність за шкоду, заподіяну комунальному підприємству, спільному комунальному підприємству правочином із заінтересованістю, вчиненим з порушенням вимог цієї статті, несуть особа, яка порушила вимоги цього Закону щодо порядку надання згоди на вчинення такого правочину, та особа, заінтересована у вчиненні таким комунальним підприємством такого правочину.

16. Правочини із заінтересованістю господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, вчиняються у порядку, встановленому Законом України «Про акціонерні товариства».

Положення Закону України «Про акціонерні товариства» не застосовуються у разі реалізації учасниками товариства з обмеженою відповідальністю, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, переважного права на додатковий вклад до статутного капіталу такого товариства та на викуп частки в іншого такого учасника відповідно до вимог Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю».

Статутом господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, не може бути встановлено інший порядок вчинення правочинів із заінтересованістю, ніж передбачений Законом України «Про акціонерні товариства».

17. Комунальне підприємство, спільне комунальне підприємство зобов'язане забезпечити застосування визначеного цією статтею порядку прийняття рішення про вчинення правочинів із заінтересованістю всіма юридичними особами, учасником (засновником) яких є таке комунальне підприємство.

Стаття 13. Вчинення комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством, господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, значного правочину, правочину, щодо якого є заінтересованість, з порушенням порядку прийняття рішення про його вчинення або правочину, вчиненого на гірших умовах, ніж ринкові

1. Значний правочин, правочин, щодо якого є заінтересованість, вчинений комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством з порушенням порядку прийняття рішення про його вчинення, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки такого комунального підприємства лише у разі подальшого схвалення правочину таким комунальним підприємством у порядку, встановленому для прийняття рішення про його вчинення.

2. Подальше схвалення правочину комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством у порядку, встановленому для прийняття рішення про його вчинення, створює, змінює, припиняє цивільні права та обов'язки такого комунального підприємства з дня вчинення такого правочину.

3. Особа, заінтересована у вчиненні правочину, вчиненого з порушенням порядку отримання згоди на його вчинення, несе відповідальність перед комунальним підприємством, спільним комунальним підприємством у розмірі збитків, заподіяних такому комунальному підприємству вчиненням такого правочину.

4. Особа, заінтересована у вчиненні правочину із заінтересованістю, у разі вчинення такого правочину на гірших умовах, ніж ринкові, зобов'язана повернути комунальному підприємству, спільному комунальному підприємству кошти у розмірі прибутку, отриманого такою особою прямо або опосередковано в результаті вчинення такого правочину.

5. Правові наслідки вчинення господарським товариством, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, значного правочину, правочину, щодо якого є заінтересованість, з порушенням порядку прийняття рішення про його вчинення або правочину, вчиненого на гірших умовах, ніж ринкові визначаються Законом України «Про акціонерні товариства».

Стаття 14. Розпорядження майном комунальних підприємств, спільного комунального підприємства господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. Комунальне підприємство, спільне комунальне підприємство, господарське товариство, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, є власником майна, внесеного територіальною громадою, районною, обласною радою як вклад до статутного капіталу такого підприємства, господарського товариства, а також майна, набутого у власність під час здійснення діяльності.

2. Уповноважені органи місцевого самоврядування можуть передавати в користування комунальному підприємству, спільному комунальному підприємству, господарському товариству, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, об'єкти комунальної власності в порядку та на умовах, визначених законом та рішеннями відповідного органу місцевого самоврядування.

3. Відчуження та передача в користування майна, що є власністю комунального підприємства, спільного комунального підприємства, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, здійснюються на конкурентних засадах шляхом проведення електронних аукціонів в електронній торговій системі, крім випадків та з урахуванням особливостей, визначених законом.

Стаття 15. Облік об'єктів права комунальної власності, що перебувають на балансі комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді

1. З метою забезпечення достовірності інформації про об'єкти права комунальної власності що перебувають на балансі комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, такі підприємства та господарські товариства забезпечують проведення інвентаризації відповідних об'єктів в порядку та у строки, встановлені законодавством.

2. Комунальні підприємства, спільні комунальні підприємства, господарські товариства, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, забезпечують актуальність інформації про об'єкти права комунальної власності з метою її оприлюднення та регулярного оновлення у формі відкритих даних на єдиному державному веб-порталі відкритих даних, на офіційних веб-сайтах органів місцевого самоврядування, на власних офіційних веб-сайтах та у функціональному сервісі Єдиного державного реєстру об'єктів державної власності.

Стаття 16. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2027 року.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) абзац другий частини 14 статті 107 Законі України «Про акціонері товариства» (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 18-19, ст. 81 із

наступними змінами) після слів «належать державі» доповнити словами «одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді»;

2) у Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами):

частину першу статті 17 доповнити абзацом такого змісту:

«Управління юридичними особами, учасниками (засновниками) яких є одна або кілька територіальних громад, районна, обласна рада, вчинення правочинів такими юридичними особами, користування та розпорядження майном таких юридичних осіб здійснюється в порядку, встановленому законом.»;

у частині першій статті 26:

пункт «30¹» викласти у такій редакції:

«30¹) прийняття рішень у сфері управління юридичними особами, учасниками (засновниками) яких є територіальні громади або районні, обласні ради відповідно до закону»;

пункт «30²» виключити;

пункт «4» частини першої статті 27 викласти у такій редакції:

«4) прийняття рішень у сфері управління юридичними особами, учасниками (засновниками) яких є територіальні громади або районні, обласні ради, відповідно до закону»;

у статті 60²:

у частині сьомій:

пункт 1 викласти у такій редакції:

«1) одноосібний або колегіальний виконавчий орган підприємства, який (члени якого) призначається (обирається) органом, до сфери управління якого належить підприємство, або наглядовою радою цього підприємства (у разі її утворення) і який є підзвітним органу, який його призначив (обрав);»;

абзац четвертий виключити;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«У комунальних унітарних підприємствах, у яких утворення наглядової ради не є обов'язковим відповідно до закону, за рішенням органу, до сферу управління якого належить підприємство, може бути застосована однорівнева структура управління відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства».»;

у абзаці першому частини восьмої слова «критерії віднесення комунальних унітарних підприємств до таких, фінансова звітність яких підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором» виключити;

статтю 60³ виключити;

3) статтю 12 Закону України «Про співробітництво територіальних громад» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 34, ст. 1167 із наступними змінами) доповнити частиною такого змісту:

«3. Управління комунальними підприємствами, установами та організаціями, комунальними некомерційними товариствами, господарськими товариствами, які спільно фінансуються (утримуються), здійснюється у порядку, передбаченому законом та установчими документами таких юридичних осіб.»;

4) у Законі України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 13, ст. 69 із наступними змінами):

у частині другій статті 45 слова «статутом товариства може бути визначений порядок» замінити словами «законом або статутом товариства може встановлюватися особливий порядок».

3. Кабінету Міністрів України:

протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону;

протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом забезпечити прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їхніх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

4. Уповноваженим органам місцевого самоврядування територіальних громад, районним обласним радам:

протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом затвердити політики комунальної власності територіальної громади, районної, обласної ради;

забезпечити приведення установчих документів комунальних підприємств, спільних комунальних підприємств, господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать одній або кільком територіальним громадам, районній, обласній раді, у відповідність із цим Законом.

